

YERELDE EŞİTLİK İÇİN MUHTARLARLA OMUZ OMUZA PROJESİ

ORTAK EYLEM PLANI (2026-2028)

DAYANAK

Anayasa'nın 10. Maddesi (Eşitlik İlkesi)
6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun
5393 Sayılı Belediye Kanunu ve diğer Yerel Yönetim Mevzuatı
Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele V. Ulusal Eylem Planı (2026-2030)
BM Çocuk Hakları Sözleşmesi
5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanunu
5378 Sayısı Engelliler Hakkında Kanun
Engelli Hakları Ulusal Eylem Planı (2023-2025)

ORTAK VİZYON

Mahallelerin, eşitlikçi, kapsayıcı, güvenli ve dayanışma temelli sosyal yapılar haline gelmesi ve kırılgan grupların görünür ve güvenli biçimde desteklenmesi için muhtarları yerel sosyal hizmet ve politikanın aktif uygulayıcı aktörleri haline getirmek.

TEMEL İLKELER

Hak temelli yaklaşım
Gizlilik ve güvenlik
Katılımcılık
Kurumsal işbirliđi
Ölçülebilirlik ve sürdürülebilirlik

STRATEJİK AMAÇ 1. Kurumsal İşbirliği ve Koordinasyonun Güçlendirilmesi

Vizyon: Muhtarlar yerelde ilk temas noktası ve güvenilir köprü olacaklar

Amaç: Muhtarların kamu kurumlarıyla, yerel yönetimlerle, meslek örgütleriyle ve sivil toplum kuruluşlarıyla hızlı, güvenli ve sürdürülebilir iletişim kurmasını sağlamak

Önerilen Eylemler:

- Muhtar irtibat sorumlu birimlerinin yanıt verme süresinin hızlandırılması (Valilik, Kaymakamlık, Büyükşehir Belediyesi, İlçe Belediyesi, Emniyet)
- MUBİM sisteminin sadeleştirilmesi ve muhtarlara uygulamalı eğitimler verilmesi (Antalya Büyükşehir Belediyesi)
- Mahalle temelli Sosyal Risk Koordinasyon Ağı (Ortak WhatsApp/online kriz ağı) kurulması (İlçe Belediyeleri, ASHİM, Emniyet, Baro, ilgili STK'lar)
- Muhtarların kullanımı için "Hizmet ve Dayanışma Rehberi" (Türk Ünitersiteli Kadınlar Derneđi Antalya Şubesi)

Zamanlama:

Kısa Vadeli (0–6 ay): Rehber ve iletişim ağı
Orta Vadeli (6–12 ay): Eğitimler, koordinasyon ağı

Sürekli: Sistem kullanımı

Başarı Göstergeleri:

Geri dönüş süresinde %30 iyileşme

Eğitim alan muhtar sayısı

Çözümlenen talep sayısı

STRATEJİK AMAÇ 2: Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele

Vizyon: Her mahalle, mağdur kadınların güvenle başvurabileceği bir dayanışma ağına dönüşecek

Amaç: Muhtarların erken tespit, yönlendirme, destek ve güvenli ihbar kapasitesini artırmak

Eylemler:

- Muhtarlara 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun ve adli yardım sistemi eğitimleri verilmesi (Baro, İl Emniyet Müdürlüğü ve Aile Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü)
- Mağdurlara Baronun Kadın Hakları ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Kurulu ile destek köprüsü kurulması (Antalya Barosu)
- 112 ihbar ve gizli bildirim süreçleri hakkında mahalle bilgilendirme toplantıları (Baro, İl Emniyet Müdürlüğü ve Aile Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü)
- Mağdurlara psikolojik destek sağlanması (ASHİM Sosyal Hizmet Merkezleri ile Belediyeler Kadın/Aile Danışma Birimleri, STK'lar)
- Muhtarlıklara acil başvuru panoları ve yönlendirme materyalleri, sosyal medya için bilgilendirici videolar hazırlanması (ASHİM, BARO, Belediyeler, STK'lar)
- Muhtarlıklara imdat butonu ve kamera sistemleri kurulması (Valilik/ kaymakamlıklar/ belediyeler)
- Mahalle Kadın Dayanışma Komiteleri kurulması (Muhtarlar ve STK'lar)

Zamanlama:

İlk 6 ay: Eğitimler

1 yıl: Komitelerin kurulması, acil başvuru panoları vb materyal

Sürekli: Hukuki destek , psikolojik destek

Başarı Göstergeleri:

Eğitim alan muhtar sayısı

Güvenli başvuru kanallarının artışı

Yönlendirilen vaka sayısı

Psikolojik destek alan kadın sayısı

STRATEJİK AMAÇ 3: Kırılgan Kadın Gruplarının Güçlendirilmesi

Vizyon: Kadınlar kendilerini güvende hissedecek, aynı zamanda üretim ve karar mekanizmalarında görünür olacak.

Amaç: Kadınların ekonomik, sosyal ve psikolojik güçlenmesini sağlamak

Eylemler:

- Mahalle bazlı ihtiyaç analizleri yapılması (ASHİM, Üniversiteler, STK'lar)
- Sosyal yardım tahsisinde muhtar görüşüne başvurulması

- (Belediyeler, ASHİM ve Sosyal Dayanışma ve Yardımlaşma Vakfı)
- Düşük ücretli kreş ve yaşlı bakım merkezlerinin yaygınlaşması (Belediyeler ve ASHİM)
 - İhtiyaç duyan kadınlara psiko-sosyal destek sağlanması (ASHİM Sosyal Hizmet Merkezleri ile Belediyeler Kadın/Aile Danışma Birimleri, STK'lar)
 - Parkların, yürüme yollarının aydınlatılması, toplu taşıma duraklarının kadınların güvenlik ihtiyaçlarına göre düzenlenmesi (Belediyeler, muhtarlıklar, toplu taşıma idareleri)
 - Kadınlar için istihdam destekli meslek kursları açılması (Belediyeler, ATSO ve TOBB Antalya Kadın Girişimciler Kurulu, MEB Halk Eğitim Merkezleri, STK'lar)
 - Mahalle temelli istihdam modelleri (kadın kooperatifleri, mini atölyeler, evde iş) (Belediyeler, Kooperatifler, ATSO / TOBB Antalya KGK, Kooperatifler, STK'lar)
 - Boş alanlar/binaların çok amaçlı " Kadın Yaşam Alanı"na dönüştürülmesi (Belediyeler, STK'lar)

Zamanlama:

6 ay: İhtiyaç analizi

1 yıl: Mahalle temelli istihdam modelleri, meslek kursları

2 yıl: Kreş ve yaşlı bakım merkezleri, Kadın Yaşam Alanları

Başarı Göstergeleri:

Kursa katılan kadın sayısı

Açılan kreş, bakım merkezi, yaşam alanı sayısı

Yaratılan istihdam sayısı

STRATEJİK AMAÇ 4: Çocuk ve Gençlerin Güçlendirilmesi

Vizyon: Gençler, mahalle yaşamının aktif öznesi olacak.

Amaç: Gençler için katılımcı, güvenli, koruyucu ve destekleyici mahalle ortamı oluşturmak

Eylemler:

- Çocuk ve gençlere yönelik mahalle forumları ve ihtiyaç anketleri (Üniversite, STK'lar, belediyeler, ASHİM)
- Muhtarlara çocuk hakları ve ihbar yükümlülüğü konusunda eğitimler verilmesi (Antalya Barosu Çocuk Hakları Merkezi)
- Her mahallede etüt, spor ve sanat merkezleri planlanması ve/veya mevcut merkezler ile ilgili bilgilendirme (Belediyeler, muhtarlar, Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, ilgili STK'lar)
- Ebeveyn Akademisi ve bağımlılıkla mücadele eğitimleri (Üniversite, Belediyeler, STK'lar)
- Risk altındaki çocuklara psikolojik rehberlik sağlanması (ASHİM, Belediyeler, STK'lar)
- Hak ihlallerinde Baronun Çocuk Hakları Merkezi ile destek köprüsü (Antalya Barosu Çocuk Hakları Merkezi)
- Üniversite öğrencilerinden gönüllü mentorluk programları (Üniversite, STK'lar)
- Okullara su arıtma sistemleri tesisi (Belediyeler, muhtarlıklar, ASAD)

- Okul yemeği desteğine ihtiyacı olan çocukların ilgili kurumlara yönlendirilmesi (Muhtarlıklar, STK'lar)
- Öğrenim bursuna ihtiyaç duyan öğrencilerin ilgili kurumlara yönlendirilmesi (ASED, ANTÇEV, ÇYDD, KAHEV, TÜKD)
- Eğitim sistemi dışında kalmış gençlerin açık öğretim sistemine yönlendirilmesi (Veliler ve muhtarlar)

Zamanlama:

1 yıl: İhtiyaç anketleri ve eğitimler

2 yıl: Fiziki alanların oluşturulması

Sürekli: Hukuki destek ve psikolojik rehberlik

Başarı Göstergeleri:

Eğitim katılımcı sayısı

Açılan merkez sayısı

Eğitim programı sayısı

Destek verilen genç sayısı

Su arıtma sistemi tesis edilen okul sayısı

STRATEJİK AMAÇ 5: Özel Gereksinimli Bireylerin Güçlendirilmesi

Vizyon: Mahalleler, herkes için erişilebilir ve kapsayıcı hale gelecek.

Amaç: Erişilebilirlik ve hak temelli hizmetlere erişim

Eylemler:

- Mahalle bazlı engelli ihtiyaç haritalaması (Belediyeler, muhtarlar)
- Muhtarlık binalarının erişilebilir hale getirilmesi (Belediyeler, muhtarlar)
- Muhtarlara engellilik ve engelli hakları konusunda eğitimler verilmesi (Antalya Barosu Engelli Hakları Kurulu, STK'lar)
- Fiziki erişilebilirliğin (yol, kaldırım, rampa ve ağaç budamaları) düzenli kontrolü (Belediyeler, muhtarlar)
- İhtiyaç duyan bireylere psiko-sosyal destek sağlanması (ASHİM, Belediyeler, STK'lar)
- Engellilerin gündüz zaman geçirebileceği Mola Evleri tesisi (ASHİM, Belediyeler, STK'lar)
- Antalya Barosu Engelli Hakları Merkezi ile hukuki destek köprüsü (Antalya Barosu Engelli Hakları Merkezi, STK'lar)
- Engelsiz Kafe benzeri sosyal katılım alanlarının yaygınlaştırılması (ASHİM, Belediyeler, STK'lar)

Zamanlama:

1 yıl: İhtiyaç haritalama ve eğitimler

2 yıl: Fiziki erişilebilirlik, sosyal alanlar

Sürekli: Hukuki ve psikolojik destek

Başarı Göstergeleri:

Haritalama tamamlanma oranı

Erişilebilir hale getirilen alan sayısı

Eğitime katılan sayısı

Açılan özel tesis sayısı

STRATEJİK AMAÇ 6: Yaşlı ve Dar Gelirli Emeklilerin Desteklenmesi

Vizyon: Yaşlılar yalnız kalmayacak, toplumsal yaşamın aktif parçası olacak.

Amaç: Sürekliliği olan sosyal destek ve kuşaklararası dayanışma

Eylemler:

- Evde bakım, evde sağlık başvuru desteği
(Belediyeler, İl Sağlık Md., ASHİM)
- Hasta yaşlılar için özel bakım merkezleri tesisi
(Belediyeler, İl Sağlık Md., ASHİM)
- İhtiyaç duyanlara psiko-sosyal destek sağlanması
(Belediyeler, ASHİM, STK'lar)
- Genç–yaşlı eşleştirme, gönüllü refakat vb dayanışma ağları kurulması
(Üniversite, STK'lar, muhtarlar)
- Antalya Barosu Sosyal Sorumluluk, Dayanışma ve Yardımlaşma Kurulu ile destek köprüsü
(Antalya Barosu Sosyal Sorumluluk, Dayanışma ve Yardımlaşma Kurulu)
- Yaşlılara yönelik hizmetleri olan STK'lar ile destek köprüsü
(UTEF ve diğer STK'lar)
- Tazelenme Üniversitesi gibi eğitim programlarına yönlendirme
(Üniversite, muhtarlar)
- Dijital okuryazarlık eğitimleri ve desteği
(Üniversite, STK'lar)
- Yaşlılar/ emekliler için sosyal alanların ve etkinliklerin yaygınlaştırılması
(Belediyeler)

Zamanlama:

Sürekli: Eğitimler, başvuru vb destekler

1 Yıl: Dayanışma ağı/ eşleştirme

2 yıl: Tesislerin yaygınlaşması

Başarı Göstergesi:

Hizmet alan kişi sayısı

Gönüllü sayısı

Sosyal alan ve etkinlik sayısı

STRATEJİK AMAÇ 7: Evsizlerin ve Madde Bağımlılarının Desteklenmesi

Vizyon: Evsizler ve madde bağımlıları etkili kamu hizmetlerine ulaşacak.

Amaç: Evsizlerin ve madde bağımlılarının mahallede güvenlik riski oluşturmadan kamu hizmetlerinden yararlanabilmesi

Eylemler:

- Muhtarlara evsiz, madde bağımlısı ve risk altındaki bireyler ile ilgili eğitimler
(ASHİM ve YAGEP)
- Sahada psikolog ve sosyal hizmet uzmanlarından oluşan saha ekipleri kurulması
(ASHİM ve STK'lar)
- Mahalle temelli Sosyal Risk Koordinasyon Ağı kurulması
(ASHİM, Belediyeler, Emniyet, Muhtarlar, YAGEP)
- Sağlık ve rehabilitasyon kurumlarına yönlendirme
(ASHİM ve YAGEP)
- Madde bağımlılığı konusunda ebeveyn eğitimleri
(ASHİM, Emniyet, STK'lar)

Başarı Göstergeleri: Görevlendirilen saha ekibi sayısı, kurumlara yönlendirilen evsiz veya madde bağımlısı sayısı, bağımlılık önleyici eğitimlere katılım sayısı

Zamanlama:

Sürekli: Yönlendirme, eğitimler

1 Yıl: Sosyal Risk Koordinasyon Ağı

Başarı Göstergeleri:

Yönlendirilen kişi sayısı

Eğitim katılım oranı

STRATEJİK AMAÇ 8: Sokak Hayvanlarının Korunması

Vizyon: Sokak hayvanları, mahalle yaşamının güvenli ve sevgi dolu parçası olacak.

Amaç: Hayvan hakları temelli, güvenli ve bilinçli mahalleler

Eylemler:

- Gönüllü veteriner ağı ve gönüllü hayvanseverlerle kısırlaştırma seferberliği (Gönüllü veterinerler ve hayvanseverler)
- Sorumlu sahiplenme için sahiplenme günleri ve farkındalık etkinlikleri (Antalya Barosu Hayvan Hakları Kurulu, STK'lar)
- Muhtarlar ve halka hayvan hakları eğitimleri ve atölyeleri (Antalya Barosu Hayvan Hakları Kurulu)
- Hak ihlallerinde Baro Hayvan Hakları Kurulu ile hızlı başvuru hattı (Antalya Barosu Hayvan Hakları Kurulu)
- "Hayvan Dostu Mahalle Sertifikası" programı (Antalya Barosu Hayvan Hakları Kurulu, STK'lar)

Başarı Göstergesi:

Kısırlaştırılan hayvan sayısı ve sahiplendirilen sokak hayvanı sayısı, eğitim ve atölyeler

Zamanlama:

Sürekli: Hukuki destek

1 Yıl: Kısırlaştırma ve sahiplendirme seferberliği

2 yıl: Hayvan Dostu Mahalle Sertifikası Programı

EK:

5393 Sayılı Belediye Kanunu

21-Mahalle Muhtarlığının Kurulumu ve Yönetimi:

Madde 9- Mahalle, muhtar ve ihtiyar heyeti tarafından yönetilir.

Belediye sınırları içinde mahalle kurulması, kaldırılması, birleştirilmesi, bölünmesi, adlarıyla sınırlarının tespiti ve değiştirilmesi, belediye meclisinin kararı ve kaymakamın görüşü üzerine valinin onayı ile olur.

Muhtar, mahalle sakinlerinin gönüllü katılımıyla ortak ihtiyaçları belirlemek, mahallenin yaşam kalitesini geliştirmek, belediye ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla ilişkilerini yürütmek, mahalle ile ilgili konularda görüş bildirmek, diğer kurumlarla iş birliği yapmak ve kanunlarla verilen diğer görevleri yapmakla yükümlüdür. Belediye, mahallenin ve muhtarlığın ihtiyaçlarının karşılanması ve sorunlarının çözümü için bütçe imkânları ölçüsünde gerekli ayni yardım ve desteği sağlar; kararlarında mahallelinin ortak isteklerini göz önünde bulundurur ve hizmetlerin mahallenin ihtiyaçlarına uygun biçimde yürütülmesini sağlamaya çalışır.